

Hur förändras sociala rum och relationer av mikrobloggar?

Alexander Forsén
aforsen@kth.se

AK1207 – 2008

Inledning

Metro skriver den 18 september 2008 ”Han söker personal – via sms och facebook”. Artikeln berättar om arbetsgivarnas alternativa tillvägagångssätt att rekrytera personal, nu använder de sig inte bara av Arbetsförmedlingen utan även av Internet.

” – I dag bygger många, särskilt yngre, sin trygghet kring personliga nätverk i stället för runt en specifik arbetsplats. Nätverket följer sedan med när man byter jobb. De sociala nätverken på internet är överlägsna andra kontaktytor när det gäller att hålla i gång många lösa förbindelser. Redan i dag bygger smarta karriärplanerare sitt rykte genom olika kanaler som bloggar, nätverk och mikroblogger. Det totala flödet av information om dig på nätet kallas för ”lifestreaming” och blir ett sätt att bygga en unik identitet på, förhoppningsvis en identitet som är attraktiv på arbetsmarknaden, säger Hans Kullin”, står det i artikeln.

Just lifestreaming är ett begrepp som uppkom i samband med att begreppet webb 2.0 myntades. Ett metaforiskt moln har skapats på Internet där all vår kunskap, våra relationer minnen och drömmar finns. Webb 2.0 är när användarna skapar innehållet. Vi blir inte bara vänner i det fysiska samhället, utan även på Internet via Facebook. Mina vänner kan se vilka låtar jag lyssnar på och tycker om på Last.fm och jag hittar nya vänner där.

Sedan 10:e februari har jag varit medlem i en tjänst som heter Jaiku. Jag mikroblogger där, jag har 140 tecken att förmedla det jag vill ha sagt. Jag har tillgång till den via min dator och mobil. Sedan dess har jag fått 126 stycken användare som följer så mycket av mitt liv jag delar med mig av och diskuterat mina frågor, upplevelser, glädjeämnen, sorg och rädslor. Jag har förskjutit den privata sfären, även jag har lifestreamat. En användare är exakt 200 meter ifrån mig och jag känner honom mer än min granne. Jag har suttit i åhörarsalen och lyssnat på när FRA-lagen debatterades tillsammans med 126 andra personer som finns i min mobil. Jag har varit på en rockfestival och känt en gemenskap med tre andra som samtidigt var där. Jag har lyssnat på föreläsningar om nya sociala medier och kommenterat intressanta ämnen i min mobil där andra användare har suttit i publiken och stått på scenen. Diskussionerna har fortsatt långt efter att scenljuset har släckts.

Detta har förändrat mitt sociala liv. Jag har möjlighet att diskutera med 126 andra personer utan att kamma håret och kliva ut genom min dörr. Jaiku har tillfört mig kunskaper jag aldrig hade kunnat tillföra mig om jag inte varit medlem. Jag hade t.ex. varit lyckligt ovetande om att signalspaningslagen höll på klubbas igenom om jag inte blivit uppmärksam på det. Det är väldigt mycket som jag hade missat om jag inte hade ”lifestreamat” och börjat intressera mig för webb 2.0.

Eftersom Jaiku har påverkat mitt nätanvändande och min syn på mitt sociala liv föreställer jag mig att det över en tid kommer förändra synen på den privata kontra den offentliga sfären och den virtuella kontra den analoga verkligheten. Syftet med uppsatsen är att diskutera hur Internet och i synnerhet webb 2.0 (med utgångspunkt från mikroblogger) redan har förändrat sociala relationer och hur det kan påverka framtiden.

Webb 2.0

Precis som elektriciteten, järnvägen, vägnätet och telefonin har Internet utvecklats från en artefakt till ett sociotekniskt system. Garnert skriver i boken "Hallå" om att samtalet exploaterades och infogades i ett stort sociotekniskt system.¹ Internet har utvecklats från en artefakt till ett sociotekniskt system som har inlemmats i samhällssystemet. Tapscott och Williams i "Wikinomics" menar att den oföränderliga och fristående hemsidan är död.² De menar att webben nu består av kommunikativa applikationer som kommunicerar med varandra. Istället för att passivt konsumera information handlar webben nu om att dela, socialisera, samarbeta och skapa inom föränderliga communities.³ Webben håller på att bli en plattform som kommer att bli global och allestädes närvarande.⁴ Denna plattform har utvecklats och blivit mer interaktiv tack vare snabbare uppkoppling och hårdvara.⁵ Data som enskilda applikationer har producerat eller som samlats in av enskilda användare analyseras och används för att utveckla innehållen på hemsidor och i vissa fall implementeras APIer⁶ eller andra tekniska lösningar för att andra utvecklare ska kunna ta del av informationen.

Ett exempel på en dynamisk applikation där användarna tillför data är Flickr⁷. Flickr lanserades i februari 2004 som en tjänst för att dela med sig av skärmdumpar från ett spelprojekt. Tidiga funktioner är s.k. fotopooler där användarna får möjlighet att gruppera bilder, möjlighet att lägga en bild i favoriter och en algoritm "Interestingness" som uppmärksammar intressanta bilder utvalda utefter aktiviteter kring bilderna.⁸ Den intressantaste funktionen är s.k. tagging som möjliggör för användaren att beskriva bilder eller andra artefakter med nyckelord eller termer. Dessa taggar skapar interna länkar mellan varandra vilket innebär att besökaren kan klicka på dem och se andra artefakter som andra besökare har taggat med liknande term. Flickr har även ett API som utomstående applikationer kan använda. Everyblocks⁹ syfte är att samla ihop data om geografiska områden i USA. Everyblock hämtar bilder från Flickr och publicerar dem under de rätta geografiska avdelningarna. Moo¹⁰ ger användare möjlighet att hämta bilder från Flickr för att producera trycksaker, t.ex. visitkort.

Precis som telefonen har Internet förändrat möjlighetsvillkoren. Dagens informationsflöde har tidigare inte varit möjligt utan Internet. Idag tillgodogör sig användarna information och bearbetar den. Bernoff har definierat ett nytt beteende, *groundswell*, "A social trend in which people use technologies to get the things they need from each other, rather than from traditional institutions like corporations".¹¹ Om institutioner ännu inte har anpassat sig menar Bernoff att de borde göra det snart då groundswell snart kommer att påverka dem.¹²

¹ Garnert, s.111

² Tapscott & Williams, s.38

³ Tapscott & Williams, s.45

⁴ Tapscott & Williams, s.19

⁵ Bernoff, s.10

⁶ API = Application programming interface

⁷ <http://flickr.com/> den 11 oktober 2008

⁸ <http://en.wikipedia.org/wiki/Flickr> den 11 oktober 2008

⁹ <http://everyblock.com/> den 11 oktober 2008

¹⁰ <http://moo.com/> den 11 oktober 2008

¹¹ Bernoff, s.9

¹² Bernoff, s.12

När telefonen kom blev samtalet industrialiserat och infogat i ett stort sociotekniskt system.¹³ Ett telefonsamtal existerar endast tills luren läggs på. Det är annorlunda när det gäller Internet. Möjlighetsvillkoren har på grund av dynamiska applikationer förändrat närvaron och medvetandet.

Denna uppsats kommer att fokusera på förändringen av människors möjlighetsvillkor tack vare webb 2.0 och utgår ifrån en typ av applikation, mikrobloggen.

Mikrobloggen: Vad är molnet & bubblan?

Molnet är en direkt översättning av "the cloud" vilket är en metafor för Internet.¹⁴ "Cloud computing" är namnet på en strukturell organisering av information och applikationer. Snickars skriver att "Den egna datorn – eller mobiltelefonen – behöver inte längre vara speciellt sofistikerad eftersom den kan hämta sin kraft, sina program, sitt lagringsutrymme och den information användaren behöver från Internet. Man måste inte ens längre ladda hem sånt man är intresserad av."¹⁵ Snickars skriver om IT-företag som säljer vidare överbliven kapacitet. Amazon hyr ut kapacitet till utvecklare och företag som endast betalar för vad de använder. Google ger möjlighet att utveckla applikationer och än så länge lägga upp dem kostnadsfritt på deras servrar. Enligt Snickars är detta tack vare att den snabba uppkopplingen både gav potential till affärsmöjligheter för t.ex. Amazon och Google och webb 2.0.

Fredrik Wass utvidgade begreppet molnet när han skrev sin artikel "Molnet förändrar allt" i Fokus. Han skriver "Föreställ dig ett moln. Det är osynligt, finns precis utom räckhåll och ändå tillgängligt precis när du vill. I molnet finns all tänkbar information som du delar med dina vänner, din familj och dina kontakter. Inte nog med det. Även din kommunikation med omvärlden finns samlad i molnet. Det är ditt utbyggda medvetande."¹⁶

Fredrik Wass är själv medlem i en webb 2.0 applikation, Jaiku.¹⁷ Det är en s.k. mikrobloggtjänst. En blogg är en personlig eller en grupps dagbok på Internet som innehåller tankar, länkar, bilder, podcasts¹⁸ och videos. En blogg tillåter oftast att besökaren kommenterar enskilda inlägg. Det finns färdiga bloggapplikationer som antingen ska installeras och konfigureras på sin egen webbserver eller så finns det möjlighet att använda redan färdiginstallerade bloggapplikationer som t.ex. Blogger¹⁹ och Wordpress²⁰. Likheten mellan blogg och mikroblogg i användargränssnittet är en "publicera"-knapp. Till skillnad från en blogg har en mikroblogg-författare begränsat antalet tecken (140 tecken på Jaiku) att uttrycka sig på och inläggen publiceras på användarnas personliga flöde (se figur nedan). Andra användare som är medlemmar på Jaiku får möjlighet att kommentera inläggen med mer än 140 tecken vilket skapar en trådstruktur för varje startat inlägg.

¹³ Garnert, s.110

¹⁴ <http://www.thestandard.com/article/0,1902,5466,00.html> den 12 oktober 2008

¹⁵ http://www.svd.se/kulturnoje/understrecket/artikel_1641805.svd den 12 oktober 2008

¹⁶ Fokus, nr 15, april 2008. Se även: <http://www.fokus.se/2008/04/molnet-forandrar-allt/> (den 12 oktober 2008)

¹⁷ <http://jaiku.com> den 14 oktober 2008

¹⁸ Podradio, också kallad podcasting eller podcast, är ett sätt att publicera ljudfiler på internet. Podradioprogram sänds aldrig ut, utan laddas ned från internet. (Dagens Nyheter 3/9 2005.)

¹⁹ <http://blogger.com/> den 12 oktober 2008

²⁰ <http://wordpress.com/> den 12 oktober 2008

alexZ Alexander F

Skrivkramp: Hur tillför man något i en uppsats när källorna redan har sagt det mesta om ämnet? Det ska vara akademiskt godtagbart. in Stockholm, Sweden 3 hours, 51 minutes ago

Sign up to share your jaikus with alexz.

Already a member? [Sign In.](#)

Jaikus from alexz

SUNDAY, 12 OCTOBER 2008

Jag sukter efter en [Drobo](#). Tror att den är bra. Vet dock inte om den funkar med Time Machine.
Comment from alexz on [Behöver skaffa...](#) 1 hour, 13 minutes ago.

Jag saknade ämnen som skola och försvar.
Comment from alexz on [Konstigt att...](#) 1 hour, 51 minutes ago.

Skrivkramp: Hur tillför man något i en uppsats när källorna redan har sagt det mesta om ämnet? Det ska vara akademiskt godtagbart.
By alexz 3 hours, 51 minutes ago in Stockholm, Sweden. [4 Comments](#)

Jag har haft svårt att fråga folk om exklusiva saker om de inte självmant erbjuder sig att göra något. Credd till [@HejGustav](#) som vågade och gjorde det på ett bra sätt.
Comment from alexz on ["Hej jag heter..."](#) 3 hours, 56 minutes ago.

Dags för en ny debatt om integriteten? - "Risk för hetsjakt på fildelare": <http://bit.ly/1i83BK>
By alexz 4 hours, 58 minutes ago in Stockholm, Sweden. [Add Comment](#)

Hur länge kommer det här vara okej? <http://thepiratecity.org/>
By alexz 5 hours, 9 minutes ago in Stockholm, Sweden. [1 Comment](#)

[blinddriver](#): [@iamellie](#): Haha ja! Titta inte ut genom fönstret... and 2 more
Fetched from [Twitter / blinddriver](#) 5 hours, 38 minutes ago. [Add Comment](#)

Vackra färger på träden och marken.
Comment from alexz on [Går ut för...](#) 6 hours, 54 minutes ago.

Går ut för första gången på två dygn. Det har blivit höst sen sist. Färgexplosioner och höstsol. Hade varit fint med promenadsällskap nu.
By alexz 6 hours, 58 minutes ago. [3 Comments](#)

[@Jenefeldt](#): Det stämmer nog om jag behöver teori. Men om jag behöver empiri kommer jag nog referera till en Jaiku-tråd.
Comment from alexz on [Var det @bison...](#) 8 hours, 27 minutes ago.

[@Jenefeldt](#): Eftersom den handlar om mikroblogger är det inte helt omöjligt. Men frågan ställides eftersom jag är nyfiken på hur länge molnet har uppfattats som en teknisk och social plattform. Internet har ju länge uppfattats som social men snarare att man gjord en resa till cyberspace, bortkopplad från sin kropp och person, detta har Stone skrivit om. Men med definition molnet har det istället blivit det förlängda jaget och det kollektiva medvetandet på en teknisk plattform.
Comment from alexz on [Var det @bison...](#) 12 hours, 20 minutes ago.

[@bison](#): Om du inte skrev här hade tråden annars slutat med spekulationer om hur du hade tänkt. :) Fick du någon inspiration för din definition av molnet från någon källa när du

Location

 Stockholm, Sweden

Feeds

- Jaikus from alexz
- Negative
- aNobii: Updates from Alexander's shelf
- Alexander delade objekt i Google Reader
- [Twitter / blinddriver](#)
- alexz
- [Sceneami.com / Movies seen by alexz](#)
- Filmkoll
- [mixin: journal de alexz's](#)
- [alexz's Recent Screenshots](#)

Feed

- [Delicious/alrifo](#)
- [Stream for alexz](#)

alexz's contacts (141)

[More](#)

Hotell Stockholm fr 332.-
Stockholm hotell till oslagbara priser. Sök lediga hotell här.
www.Hotell.nu

Hotell i Stockholm
Lågriser på hotell i Stockholm. Prisgaranti. Boka hotell nu!
www.HotellWeb.se/Stockholm

Google-annonser

Författarens Jaikuflöde den 13 oktober 2008.

Twitter är en liknande mikroblogg-tjänst där varje inlägg inklusive kommentarer begränsas av 140 tecken. Vill en användare kommentera ett inlägg på Twitter ska den skriva ett @ och det användarnamn den vill skicka sin kommentar till (t.ex. @blinddriver). Både Jaiku och Twitter ger möjligheten att skicka SMS till sitt flöde. Jaiku skickar andras uppdateringar som användaren följer via SMS, Twitter har tidigare gjort detta men avvecklat funktionen på grund av kostnaden.²¹ Jaiku utvecklar även en applikation som går att ladda ner till mobilen.

²¹ <http://uk.techcrunch.com/2008/08/14/twitter-cuts-sms-there-goes-another-business-model/> den 13 oktober 2008

En viktig distinktion mellan Twitter och Jaiku är dock begreppet "lifestreaming"²². Medan Twitter fokuserar på 140 tecken långa meddelanden låter Jaiku användaren importera händelser från andra flöden. Om användaren t.ex. har lagt upp en bild på Flickr eller bloggat ett nytt inlägg och importerar flödet därifrån syns detta i dess "lifestream" på Jaiku. I och med Twitters avveckling av sms-utskick ser man en tydligare skillnad på vad de båda tjänsterna vill tillhandahålla för service. Jyri Engeströms (grundare av Jaiku) ambition är att göra tjänsten så mobil som möjligt. I en intervju talar Engeström om en mobil applikation under utveckling som passar de flesta nya mobiler och han hade gärna integrerat Jaiku i Nokias och Sony Ericssons telefoner.²³

Jaiku tillhandahåller en applikation som kan göra användaren konstant närvarande på nätet med hjälp av sin "lifestream". Användaren kan skicka ett SMS och dela med sig av sina tankar eller berätta vad den gör för tillfället när den inte sitter vid en dator och andra aktiviteter användaren gör på Internet kan aggregeras från andra applikationer till sin "lifestream". Användaren kan till och med ange sin geografiska position.

Twitter har dock fått ett större genomslag, speciellt i USA. Medieföretag samarbetar med Twitter som varit ett hjälpmedel när andra mediekanaler inte varit tillräckliga.

De båda tjänsterna har gemensamt är att de är två liknande applikationer som har förändrat förutsättningarna för både institutioner och individer.

Hur förändras sociala rum och relationer av mikrobloggar?

Vid födseln inleds omedelbart en process. Barnet skriker efter närhet och mat, jollar och dreglar. Föräldrarna sköter (förhoppningsvis) om barnet, leker, pratar och kanske sjunger för det. Denna process kallas socialisation²⁴, inlemmandet i den mänskliga gemenskapen.

När barnet lär sig att tala och sedan läsa blir den medlem i det kulturella gemenskapen. Den primära socialisationen sker bland de närmaste, i någon form av "familj". Den sekundära socialisationen är processer som sker utanför familjen, inom och i relation till samhällsinstitutioner som t.ex. skola, förening, arbetsplatser och media. I dessa socialiseringar får en individ veta vilken den är och vad som förväntas av den. En identitet utvecklas.

Det går att dela upp mellan två olika huvudtyper av identiteter, den kollektiva identiteten och den personliga identiteten.²⁵ Den kollektiva identiteten utvecklas genom andra människors uppfattningar om oss och de kollektiva sammanhang vi ingår i. Den personliga identiteten kommer individen själv fram till genom att bestämma vad som är unikt för den.

En tankeriktning som kallas för postmodernism ser subjektet (jaget) som fragmenterad, komplex och kontradiktorisk. Stone skriver i "Will the real body please stand up?" om fyra olika epoker för ett gigantiskt nätverk som vi idag utmynnat i Internet.²⁶ Under den första

²² <http://inbabble.com/2007/09/25/interview-jaikus-jyri-engestrom-about-twitter-and-mobile-business-microblogging/>

²³ <http://www.e-consultancy.com/news-blog/362387/q-a-jyri-engestr-m-of-jaiku.html> den 13 oktober 2008

²⁴ Gripsrud, s. 17

²⁵ Gripsrud, s.20

²⁶ Stone, s.85

epoken (från mitten av 1600-talet) skapades det textuella virtuella communities. Under den andra epoken (från 1900-talets början) skapades det tidiga elektroniska virtuella communities. Under den tredje epoken (1960 och framåt) inleddes informationsteknologin där virtuella samtalsplatser t.ex. i form av BBSer (bulletin board systems) grundades. Och under den fjärde epoken skapades cyberspace och virtual reality. Under alla epoker menar Stone kopplar subjektet sig mer och mer bort från kroppen. Hon kallar det för lucid dreaming i vaket tillstånd när man förflyttar sig till en imaginär arena, en resa till cyberspace.²⁷ Detta möjliggör enligt Stone för användaren att experimentera med sin identitet, utan någon som helst påverkan i den verklighet kroppen lever i. Hon tar upp ett exempel där telefonsexförsäljare blir till den person klienten önskar, de konstruerar en längtan (constructing desire)²⁸. Försäljaren konstruerar symboler (tokens) och klienten använder sig av förväntningar och fördefinierade koder där modaliteter inte existerar i symbolerna.

En BBS vid namn CommuniTrees²⁹ uppbyggnad och dynamik är slående lik Jaiku. Den organiserades inte efter ämne. Den hade ett enkelt söksystem men inte tillfredsställande teknik att indexera all det data användarna skickar till systemet. Om obscena meddelanden flödade in fanns det inte ett enkelt sätt att ta bort dem. Användarna såg sig inte som läsare eller deltagare i BBSen utan "agenter" av i ett nytt socialt experiment.

Alla dessa exempel stämmer in på Jaiku. Det är användarna som bestämmer vad inlägget handlar om. Det finns inget söksystem, istället har Jonas Nockert (lemonad på Jaiku) utvecklat sitt egna system som hämtar alla inlägg från Jaikus API. Fredrik Wass namngav vad svenska användare med ett intresse av IT och nya sociala medier rör sig inom, ett specifikt socialt fält, *bubblan*. "Molnet ("the cloud") är något helt annat än bubblan. Bubblan är den lilla krets av ryggdunkande individer som finns här på jaiku samt ses på diverse obskyra webbkonferenser anordnade av Singaporestudenter, eller bloggar sig till söms varje dag. :)"³⁰

Hur hade Stone skrivit texten idag? Även om postmodernisterna fortfarande har vatten på kvarnarna när de anser att Internet möjliggör rollspelsmöjligheter (tack vare en resa till cyberspace) glömmet de bort det sociotekniska infrasystemet Internets utbredning. Idag är inte Internet exklusivt till en viss grupp av användare eller forskare. Internet är så integrerat i vår vardag att "onlinelivet" och "offlinelivet" överlappas.³¹ Dels kräver en del applikationer i villkoren att användaren är uppriktig med sin identitet och dels går det att ifrågasätta om ett identitetsexperiment ger en bättre tillfredsställelse till förmån för äkta socialt kapital. Bourdieu menar att socialt kapital är en viktig tillgång som omfattar ett nätverk av de förbindelser med de relationer man har. Kapital är ett relativt begrepp som värderas utefter konkreta omständigheter. Kapitalet växer gärna när man lärt sig att umgås och lärt känna rätt folk som kan hjälpa en att nå det personliga mål man har. "Säg mig vem du umgås med och jag kan säga dig vem du är".³²

Bourdieu definierar de sociala regler som är lagrade i kroppen som hypoteser om den sociala verklighet vi lever i, hypoteser om vad som är möjligt och omöjligt, detta kallas för *habitus*.³³ Habitus är en produkt av alla sociala processer och därmed inte slutgiltig men trög. Habitus påverkar hur en individ tänker, väljer och agerar, detta markerar individens *positioner*,

²⁷ Stone, s.94

²⁸ Stone, s.103

²⁹ Se Stone, s.88ff

³⁰ <http://bison.jaiku.com/presence/29142081#c-875544> den 14 oktober 2008

³¹ Shirky, s.196

³² Gripsrud, s.99

³³ Grisprud, s.94

placeringar i den hierarkiska samhällsstrukturen. Dessa positioner befinner sig inom sociala fält, ”samhällsområden där det försiggår bestämda aktiviteter enligt bestämda regler och där det hela tiden råder en kamp om status eller erkännande bland aktörer”.³⁴

Det har skett en social klyvning i det sociotekniska infrasystemet Internet. Den process individen påbörjar eller fortsätter med beror helt på fältets *doxa*, dvs. konsensus om värden, attityder och enighet om det man bedriver.³⁵ Det är inte lönsamt att socialisera och utveckla en påhittad identitet på Jaiku, det strider mot dess *doxa* och det sociala kapitalet kommer att vara värdelöst om man använder det i praktiken.

I artikeln ”Han söker personal – via sms och facebook”³⁶ intervjuas Hans Kullin som understryker vikten av att vara social och att ”nätverka”, dvs. skapa nya kontakter som kan hjälpa en med att klättra på karriärstegen (eller förflytta sin position). Att öka ett kapital för en påhittad identitet som t.ex. en avatar (figur) i det virtuella Internet-spelet World of Warcraft är lönsamt i just det sociala fältet. Alla användare är dessutom införstådda med att alla identiteter är påhittade. Ens position förändras i ”levels” (nivåer) och att man nätverka för att organisera en ”Guild” hjälper en att uppnå detta.³⁷ Men en ”level eller ”Guild” förändrar inte en individs position i andra sociala sfärer.

Garnert skriver att närvarons tröghet som fanns innan telefonnätets expansion försvann mer och mer i och med teknikens utbredning.³⁸ Samtal och informationsutbyte kunde ske snabbare än att skicka meddelanden via bud, telegraf eller post. Telefonen är i första hand en teknik för sociala relationer.³⁹

Internet är också en teknik för sociala relationer, som har förändrat närvaron, samtalet och socialiseringen. Mikroblogger gör det tydligt. Tid och rum är en oviktig faktor. Du kan omedelbart skicka ett meddelande till molnet och det spelar ingen roll var du är, bara du har en uppkoppling. Kostnaden i tid att initiera en diskussion har minskat. Finns du i molnet blir detta det förlängda och ständigt närvarande jaget. Den information du delar med dig av i molnet bearbetas inte bara av dig själv utan av ett oräkneligt antal andra människor. Den övre begränsningen är hur många som egentligen har tagit del av ditt inlägg. Till skillnad från telefonen avslutas aldrig ett samtal även om du slutar att delta i det, någon annan användare kanske tar vid där du slutade.

Mikroblogging är ett nytt sätt att socialisera på. ”Att känna till hur du blir vän med människor i sociala nätverk och hur du uttrycker dig på en blogg kräver både talang och träning”⁴⁰, säger Jyri Engeström. Det är lättare att föra en dialog med flera deltagare samtidigt vilket också medför svårigheter. Ångrar man något man har skickat till molnet är det i ögonblicket efter man har tryckt på skicka-knappen redan försent. Det går att stänga kranen men inte tömma badkaret.⁴¹

Städer skapades inte enbart för att människor snabbt ville ha möjlighet att kommunicera utan också för att människor tycker om att vara nära andra människor. Människor är flockdjur,

³⁴ Gripsrud, s.95

³⁵ Gripsrud, s.96

³⁶ <http://www.metro.se/se/article/2008/09/17/18/3749-57/index.xml> den 14 oktober 2008

³⁷ Lek på fullt allvar, Fokus nr 23, 2006, se även <http://www.fokus.se/2006/06/datorspel-lek-pa-fullt-allvar/>

³⁸ Garnert, s.135

³⁹ Garnert, s.134

⁴⁰ Fokus, nr 15, april 2008. Se även: <http://www.fokus.se/2008/04/molnet-forandrar-allt/>, den 12 oktober 2008

⁴¹ <http://alexz.jaiku.com/presence/35110606#c-1098301> den 14 oktober 2008

människor vill öka sitt sociala kapital.⁴² Nicklas Lundblad säger i Fredrik Wass artikel att "Internet är i en mening tillgängligt för oss som ett naturfenomen och kanske har det blivit en viktig komponent i den mänskliga evolutionen. En ny del i vad det innebär att vara människa".⁴³ Relationer upprättas på Jaiku och vårdas utanför molnet. Morris Packer (@morris på Jaiku) på Jaiku frågar i en tråd om han får slå upp ett tält i Niclas Strandh (@deeped Jaiku) trädgård.⁴⁴ En kurs ställs in vilket medför att bubblan istället arrangerar en lunch i Stockholm den 15 oktober 2008.⁴⁵ Journaliststudenten James Karl Buck arresterades av Egyptisk polis och skickade ett meddelande till Twitter. Hans 48 följeslagare kontaktade hans skola, USA's ambassad och pressorganisationer, han blir dagen efter frisläppt.⁴⁶ Innan debatten inför signalspaningens omröstning eskalerade skapades en gräsrotsrörelse där användarna diskuterade om vad den innebär. Den 30/5-2008 nämns FRA-lagen av en användare på Jaiku.⁴⁷ Enligt bloggsökmotorn Twingly hade då 16 bloggar skrivit om den och 5 stycken artiklar hade då publicerats i Internetmedier. Den 10 juni skrivs 122 inlägg om FRA-lagen och 8 artiklar i Internetmedier.⁴⁸ Gränsen mellan offlineverksamhet och onlineverksamhet suddas ut.

Slutsats

Geert Lovink är orolig. I DN den 9 oktober 2008 skriver han i "Sluta söka – börja tänka" att han tror att Google vill centralisera, och därmed kontrollera, Internets infrastruktur genom sitt datacenter. Han menar att Google till slut kommer att bestämma vad vi kommer att hitta och inte hitta på Internet. Han skriver, "Sluta söka. Börja ställa frågor. Snarare än att försöka värja oss mot "informationsöverflödet" kan vi närma oss situationen kreativt, som ett tillfälle att uppfinna nya former av kritiskt tänkande för vår informationstäta värld." Lovink måste ha missat den massa av användare som använder Internet som en social plattform. Den har vävts in i vårt dagliga liv och är nu lika naturlig som telefonen. Idag sköter många t.ex. sina rutinärenden på Internet t.ex. bankärenden men också personliga angelägenheter som att kontakta vänner eller till och med söka sig en livspartner.

Internet används som verktyg för att hitta likasinnade och utveckla sin identitet. Garnert skriver i boken *Hallå!* att "Tekniken ger förutsättningar, sätter ramar och gränser, öppnar för möjligheter till kulturell förändring."⁴⁹ Google har när det gäller mikroblogger inte påverkat någons "lifestream". Användarna känner en gemenskap och konsumerar inte passivt ett informationsflöde, användarna får också tillåtelse att producera.

Institutioner som t.ex. medier har börjat ge *groundswell* utrymme. Den 15 oktober 2008 kommer en TV-kanal i USA visa i direktsändning vad användarna på Twitter skriver om presidentdebatten som samtidigt sänds.⁵⁰

Flockdjuret människan har fått ett verktyg med hjälp av en uppkoppling mot Internet där den kan tillfredsställa sitt sociala behov. Jag har med hjälp av applikationen Jaiku byggt upp ett

⁴² Shirky, s.195

⁴³ Fokus, nr 15, april 2008. Se även: <http://www.fokus.se/2008/04/molnet-forandrar-allt/>, den 12 oktober 2008

⁴⁴ <http://morris.jaiku.com/presence/38574823> den 14 oktober 2008

⁴⁵ <http://nollpunkt.jaiku.com/presence/44367201> den 14 oktober 2008

⁴⁶ <http://www.techcrunch.com/2008/04/16/twitter-saves-man-from-egyptian-justice/> den 14 oktober 2008

⁴⁷ <http://tkj.jaiku.com/presence/36274714> den 14 oktober 2008.

⁴⁸ <http://blog.twingly.com/2008/09/18/twingly-report-about-the-fra-debate/> den 14 oktober 2008

⁴⁹ Garnert, s.192

⁵⁰ http://current.com/topics/88834922_hack_the_debate den 14 oktober 2008.

socialt nätverk med likasinnade människor med samma intressen. Om jag inte haft tillgång till Jaiku och behövt ställa följande fråga: ”När och var definierades molnet? Fokusartikeln?”⁵¹ så hade jag fysiskt behövt leta upp en kunnig person för att diskutera begreppet eller leta i biblioteket efter en essä som förklarar det nya begreppet om molnet. Molnet har från början varit en metafor för Internet och en teknisk struktur. När socialiseringsprocesserna ökat har molnet vidgat sin betydelse, det har blivit en gigantisk kontaktyta med ett enormt informationsflöde.

Danah Boyd, som är sociologiforskare på University of Berkeley menar att dagens tonåringar använder nätet som ett sätt att återta en privat sfär då föräldrarna styr över hemmet, skolan och andra sfärer. För tonåringarna är Internet en fristad där de själva styr sin socialisering.⁵²

Molnet är en icke geografisk plats där vi har möjlighet att dela med oss av våra tankar, aktiviteter och metadata. Jaikugrundaren Engeströms ambition att göra det möjligt att ständigt vara uppkopplad ger oss en fingervisning om hur framtiden kommer att se ut. Har vi rätt mobiler är vi nästan redan där.

All den information vi delar med oss kommer utvecklarna till slut bearbeta och säkert använda för att anpassa och göra flödet smartare för oss. Samtidigt är det viktigt att komma ihåg att förändringar inte sker för att vi godtar nya teknologier, de sker när vi godtar nya vanor.

Litteraturkällförteckning:

Charlene Li, Josh Bernoff, “Groundswell – winning in a world transformed by social technologies”, Harvard Business press, 2008.

Clay Shirky, ”Here comes everybody”, Allen Lane, 2008.

Don Tapscott, Anthony D. Williams, “Wikinomics”, Portfolio Hardcover, 2006.

Eric Schüldt, ”Lek på fullt allvar”, Fokus Nr 23, 2006.

Fredrik Wass ”Molnet förändrar allt”, Fokus Nr 15, 2008.

Jan Garnert, ”Hallå! Om telefonens första tid I Sverige”, Historiska media, 2005.

⁵¹ <http://alexz.jaiku.com/presence/46545829> den 14 oktober 2008

⁵² Wikinomics, s.48